

Régi dolgok — régi színészetéről.

A főváros jobbparti részén, a Lánchid és alagut közötti térség jobboldalán 1861 szeptember hó 14-én egy rozszant, alacsony épületet, melyet addig katonai raktárnak használtak, templommá avattak föl, amelyben Molnár György szintársulata kilenc esztendőn keresztül áldozott Tháliának. A szerény külsejű épület már rég eltűnt. Helyét a kereskedelmi minisztérium impozáns palotája foglalta el.

Több mint félszázad merült azóta az idők homályába. A távolság és a rohanó kor elfelejtette már a művészesapat tagjainak nevét, akik szívükben pályájuk iránti becsvágyat és lelkesedést, lelkükben pedig lángoló hazaszeretetet hoztak magukkal a fővárosba.

A nemzet ezen, a vidékről ideszakadt napszamosainak emlékét szándékozom e sorokban visszaidézni. Hadd jussanak legalább azoknak eszükbe, akik még élnek abból a korból, s akik hajdanában jártak abba a színházba, mely homlokán „Hazafiság a Nemzetiségnek“ jelszót viselte. Tudja meg a mai nemzedék, kikből állott ötvenkét esztendő előtt a budai népszínház művészgárdája. Ezek közül ma már többen mint kiöregedett, tehetetlen, halvány árnyak jelennek meg néha közöttünk. Ritkán, nagyon ritkán lehet velük találkozni. Legfőleg az esztendő negyed- vagy félevesi fordulóján, mikor az Országos Színészegyesület helyiségében szerény, alázatos tisztelettel várják csekély nyugdíjacsakjukat, mely épen elég arra, hogy éhen ne pusztuljanak. Vannak még néhányan, kik több mint félszázad óta büszkeségei, dicsőségei színművésztüinknek, s akik előtt hódolva hajol meg a mai nemzedék. Többen elszéledtek a szélrózsa minden irányába. Ki hol tudott, ott rakott magának egy kis vackot, melyben hátralevő nyomoruságos életét végigtenghesse. Egy részük pedig ma már nagyon esőndes ember. Legfőleg egy horpadt sr s az örök feledés fátyla borítja nevüket.

Jól ismertem mindnyájukat. Hiszen náluk, köztük csaptam föl színésznek. Majd mindegyikhez fűzöt valami kötelék. Egyikhez tisztelet, másikhoz rokonszenv, harmadikhoz ifjúkori benső barátság. Az egyikkel én osztottam meg, ha volt mit, a másik pedig velem felezte meg fölöslegét, ha véletlenül, nagy ritkán volt valami fölöslegessége. Az igazgatóban bámultam a geniális, fáradhatatlan rendezőt s mohón figyeltem magyarázatait, taniását. A tagoktól pedig megtanultam a kötelességtudást, a szorgalmat és ami akkor legnélkülözhetetlenebb volt, a — koplalást.

Mint már föntebb említém, a színházat szeptember hó tizennegyedikén következő műsorral nyitották meg:

1. „Hymnus.“ Énekelte az összes személyzet.
2. „Prolog.“ Irta: Jókai Mór.
3. „A Népszínház keletkezése.“ Felolvasta: Molnár György.
4. „Buda főváros színházi oklevele.“ Felolvasta: Bihari József.
5. „Hunyadi László“ opera nyitánya.
6. „Vasmegei csárdás.“ Táncolták a Szöllösy nővérek.
7. „A honvédhuszárok.“ Almási Tihamér és Balázs Frigyes eredeti népszínműve.

A megnyitási ünnepélyt három egymástutáni estén tartották.

A művészi személyzet, ide nem értve a női és férfi kar- és táncszemélyzetet, huszonöt nagánszereplő nőtől és harmincöt magánszereplőtől, összesen hatvan egyénből állott.

Soroljuk föl először a még életben levők neveit. Lássuk, kik voltak azok, akik a budai Népszínház anyagi és művészi küzdelmeiben résztvettek s annak bukása után rövid idő múlva a vidék első színházaiban foglalták el őket megillető helyüket.

Az akkori Blaha Lujza alakja ma is élénk emlékmemben van. Üde, hamvas, piros pozsgás arcú leánya. Viruló mint a pünkösdi rózsza. Akkor rehetett bucsutörvid szoknyájától. „Ge-

novéva“ látványos operette-ben lépett föl. Ennek első felvonásában énekelte egy kis magándalt. Rövid idő múlva Tamási „A csikós“-ban vendégszerepelt. Blaha Lujza Rózsit játszotta s már akkor megjósolta mindenki, hogy egykor dicsősége lesz színésztüinknek.

Jászai Mari Gvörből, a szülői háztól került a fővárosba. Egy nyári alkony-estén a volt Beleznay-kert udvarán láttam őt először. Sugár, karesu természetét gyönyörű alakjához simuló köpeny fődte. Körülbelül husz lépés távolságban álltam tőle. Pár perc múlva egy hang ütötte meg füleimet. Mintha ércharang csendült vagy zenekar szólalt volna meg. Meglepetve tekintetem a hang felé. Jászay é volt. Egy barátnőjét várta. Azzal távozott. Alig pár nap múlva Molnár Györgyhöz szerződött kardalosnői és némaszerepekre. Azonban az ő nagy tehetségének szűk volt Macedónia; kitört belőle a művésznői vér, s ahol azelőtt „Dunanan apó“ operette-ben mint kardalosnő a kankánt táncolta, nemsokára „Samit“ látványos drámában tragikus anyát ábrázolt s a közönség nem győzte dicsérni művészetét. Budáról Kolozsvárra szerződött. Onnan a Nemzeti Színházhoz került, ahol „Bánk bán“ Gertrudisában diadalok között lépett fel.

Molnárné-Kocsisovszky Borcsa a naivakban páratlan volt. Többek között Északy Károly „Egy éj a Bastilleban“ és „A szerzetesek“ francia vigjátékban játszott kiválóbb szerepet. A közönség hálás volt művészetéért. Csakhamar a Nemzeti Színházhoz szerződött. Akik ott látták tőle „Váljunk el“ Cypriennejét, „Csók“ Marietáját stb., ma is elragadtatással beszélnek felőle. Korán, nagyon korán hagyta el dicsősége színhelyét. Prielle Kornéliának ma ő lehetne méltó utódja.

Boér Emma szintén egyik vonzereje, disze volt Molnár szintársulatának. Művésze később szintén a Nemzeti Színháznál érvényesült. Érdekes, gyönyörű arca és alakja volt.

Harmath Emma, aki később Bényei István neje lett, a Népszínház létesülése és fennállása körül soha el nem hervadó érdemeket szerzett. Vajon emlékszik-e az akkor serdülő ifjú leánya a szeptemberi megnyitó előadásban „A honvédhuszárok“-ra? Jut-e eszébe Rózsai parasztleánya, a darab népszínmű-énekesnője, melyet viruló fiatalágával és talentumos művészetével oly kedvesen játszott, hogy a közönséget magával ragadta? Emlékszik-e „Az ördög pilulái“ bohóság istenasszonyára? „A dajka“ Dorotya szerepére? „Dunanan apó“ Pamélájára és a sok többire? Oh! akik őt látták s művészetét élvezték, ma is elismeréssel adóznak neki.

Berzsenyi Julia, a nagy Berzsenyi Dániel egyik rokonai ága. Kardalosnőnek volt szerződve. Szép hangja csakhamar feltűnt. Apróbb szólokat énekeltek vele, többek között „A gerolsteini nagyhercegnő“-ben Vandát. A Népszínház letünése után a vidéken operette-primadonna volt. Később a legkitünőbb operette- és szalonkomika színésznők közé tartozott.

Libera Gizella, később leveleki Molnár Ágoston szabolesmegyei földbirtokos neje, szintén egyik vonzereje volt a drámának. Szabályos, gyönyörű termete „Az ördög pilulái“ látványos bohózat Albert, ifjú spanyol festő trikós jelmezében hódító látványosság volt.

Szentgyörgyi István, a régi kor egyik kiváló disze. Országos híri művész. A kolozsvári közönségnek évtizedek óta kedvence. Mint fiatal színész „A gerolsteini hercegnő“ Bumbum generálisát Timár Istvánnal felváltva játszotta. Ugyanakkor a Nemzeti Színházban Paulay Ede „A mama“ vigjátékban vendégszerepeltette.

Istvánffy Ilka táncosnő, utóbbi időkben a fővárosi közsínházak kitünő ballet-tanárnője. Ma már özvegy Hanszné. A korával járó, egy kissé kövéredésnek induló urinöt pár év előtt ifjabb Bokor József „Napfogatkozás“ című operette-je táncainak betanítására a vidékre kértem. Napokig együtt voltunk. Beszéd közben a budai Népszínház is szóba került. Hanszné egyszer megszólal:

Ismerte ön Istvánffy Ilkát?

— Hogyne ismertem volna? A karesu, szilfidtermetű kis leánykát ma is előttem látom. — Nos hát, az én vagyok.

Meglepetve tekintetem Hansznéra. Több mint harminc év óta nem találkoztunk. Ugyanazok a vonások az arc, hanem persze harminc évvel előrehaladottabb kiadásban.

Solymossy Elek a nagyszebeni gymnasiumból került Molnárhoz. A budai színészet bukása után Pestre ment át Miklóssy Gyulához, aki akkor a régi izraelita vásártéren, utóbb az István-téri színházban működött szintársulatával. „A trapezunti hercegnő“ Cabriolo és „A háromsörű kacsá“ Van Ostebal szerepében nagy sikert aratott. A Népszínház megnyitásával Rákosi Jenő szerződtette s „Boccaccio“, „A kis herceg“, „A cornevillei harangok“ stb. darabokban a neki osztott nagy és hálás szerepek mind-egyikében nagy sikereket aratott.

Liczenmayer Leopoldina és Szidónia akkor táncosnők voltak. Ma a vidéken mindketten kiváló színésznők.

Perreiné, az ottani balletmesternek neje, szintén mint táncosnő vonult nyugalomba. Férje, Perrei József, a budai Népszínház bukása után rövid idő múlva meghalt.

Kassai Vidor, a váci remete, a fővárosi közönség kedvence komikusa. Már kezdő korában feltűnt kiváló alakító- és maszkirozó tehetségével.

Leövey József szerelmes szakmára készült. Később a vidéken hős- és jellemszínész volt. Ma is tevékeny titkára egy vidéki szintársulatnak.

A karnagyok közül Vigh Károly vonult nyugalomba. Kollegája, Jakobi Jakab, Berlinből került Magyarországra. Nagyudásu zenész volt. Mint a kolozsvári zeneakadémia igazgatótanára hunyt el.

De tekintünk sötétebb kép felé. Keressük föl azokat, akikre Hamlet mondja: „...ők a kor foglalatai és rövid krónikái. S inkább irjanak haláluk után rosszat a fejájukra, mint ők rosszat mondanak felőle, míg él.“

Molnár György a rákoskeresztúri temetőben alussza örök álmát. Sirjával ma már nem törődik senki. Nem hantolja, nem viragozza senki. Elfeledték. Jobb is így. Hiszen utolsó napjaiban, mikor közeledni érezte halálát, hű famulusának, vasvári Kovács Józsefnek, a nagy funerátornak, keserű hangon mondta:

— Ha meghalok, gyömöszöltessem egy ócska ládába. Hantoltasson a temető valamelyik távoleső részébe. Sirom fölé ne tüzzenek keresztet. Ne tudja senki, hol, merre porladnak csontjaim.

Hetényi Laura és Antónia. Nővérek. Az első Molnár neje. Budapesten, a Rókus kórházból temették. Antónia kitünő koloratur-énekesnő 1909. év tavaszán Abrádon, egyik nővére karjai közt hunyt el. Az egykor ünnepele énekesnő temeési költségeit szintén nagyon szűkös anyagi körülmények között levő nővére fedezte.

Van ennél még sötétebb kép is. Kézmárky Mari szintén tagja volt Molnár társulatának. Vidéki kóborlásai, nélkülözései között elgyengült, elbetegesedett. Esztergomban működése alkalmával baja olyan súlyossá változott, hogy a társulat kénytelen volt az ottani kórházban elhelyezni s ott hátrahagyni. Pár hét múlva meghalt. A város temette el. Egyszerű gyalulatan deszkakoporsóban vitték a temetőbe. Elhantolásánál nem volt, aki utolsó rögtöt dobjon koporsójára. Ma már senki sem tudja, hol, merre nyugszik a hajdan kiváló művésznő.

Mátray Laura szintén kitünő drámai színésznő s ritka szépség volt. Görög szabásu, gyönyörű arca, kifejezésteljes szemei, melyeket hollófeke szemvilla árnyékoit és szemöldök övezett s szépmetszésű szája ma is feledhetetlen azok előtt, kik őt ismerték. „Szent István, első magyar király“ tragédia Crescunirája az Abrádnak és költészetnek mintaképe volt.

Náday Ferenc, a Nemzeti Színház feledhetetlen művésze. „Don Juan“ operában lépett föl először mint műkedvelő Molnár operette énekesnek szerződtette. „Dunanan apó“ Astrakánjá-

ban a francia bonemek mintaképe, „A dajka”-ban pedig páratlan sapeur volt.

Vizváry Gyula Veszprémből szerződött fel Budára. Egy napon beállított Molnárhoz.

— Vizváry Gyula, vidéki színész vagyok.

— Mi tetszik? — kérdezte Molnár a vedlett ruhájú, igénytelen emberkéből hidegen. Épen valami darab rendezésével foglalkozott s kellemetlenül érintette, hogy zavarják.

— Szerződni óhajtanék igazgató urhoz Budára.

— Micsoda? — kérdezte az igazgató szinte sértődötten, hogy ilyen szedett-vedett külsejű ember szerződési ajánlkozással bátorodik nála alkalmatlankodni.

— Kegyeskednék engemet segédszínésznek szerződtetni. Nagyon kis gázsival beérem! — felelte Vizváry kissé elbátorítalanodva Molnár lenéző, szigorú tekintetétől.

— Társulatom teljesen szervezve van. Nincs szükségem senkire. Különben is rosszul megy. Mostani személyzetemet sem bírom fizetni.

Vizváry nem tágitott.

— A szinlapról olvastam, hogy igazgató ur holnap „II-ik Rákóczi Ferenc fogsága” drámát adja. Engedje, hogy a német komornyikot eljátszhasam. Picike szerep. Összesen pár szó az egész. Igazgató ur nem kockáztat semmit. Ha a próbán nem tetszem, vegye vissza a szerepet. Ezért a próbafellépésért különben sem kérek egy krajcár tiszteletdíjat sem.

Molnár látva Vizváry erőszakoskodását, hogy lerázza a nyakáról, ezzel bocsátotta el:

— Jól van. Holnap reggel jöjjön el a főpróbára. Majd meglátom.

És Vizváry másnap este játszta a szerepet.

Mikor a szinpadra lépett, óriási hahotával fogadták. Partnereinek minden kis szavánál várniook kellett, míg a közönség kacagása megszűnik. S mikor a szinpadról e szavakkal távozott: „I tang sán, i véesz son ausrichten!” Vizvárynak kétszer-háromszor vissza kellett a szinre mennie, hogy a közönség frenetikus tapsait megköszönje.

E perctől kezdve Vizváry a budai Népszínház, később Miklóssy Gyulánál az István-téri színház, végül a Nemzeti Színház tagja lett.

Szentgyörgyiné Kecskés Róza, mint énekesnő, szintén egyik nagyon hasznavehető tagja volt a szintársulatnak.

Bogyó Alajos széphangu tenorista. „A boissyi boszorkány” parasztfiúját és „A gerolsteini nagyhercegnő” Fritzt páratlanul szépen énekelte.

Krecsányi Sarolta mint fiatal leányka került Budára a balletkarba. Egy alkalommal, próba után, balletjelmezéből rendes ucai ruhába öltözvén át, a karszobában énekelgetett. Jakobi karnagy hallván gyönyörű mezzosoprán hangját, megszólította:

— Te, Sarolta! Neked csinos hangod van.

— Nem tudom. Meglehet!

— Holnap jöjj a zongorához. Meg foglak allgatni.

Sarolta hangja másnap annyira megtett Molnárnak és Jakobinak, hogy rövid idő múlva, tizenhárom éves korában „Eljegyzés impajénynél” operette ben Lizit énekelte. Nemokára szinrekerült „Dunanan apó” operette. E arab zárójelenetében ő és párja, Horváth Ince, annyi izléssel, graciozitással és diszkrét táncolták a kankánt, hogy hire futott a főirosban. Saroltát mindenki mint a legelragadóbb, legbájosabb kankántáncosnőt emlegette. Később Kolozsvárt s a vidék majd minden elsőndű városában ünnepele operette-primadonna lett. „Boccaccio”, „A cornevillei harangok”, „A

kis herceg”, „Donna Juannita”, „Szép Heléna”, „Fatinica”, „Angot asszony leánya”, „A denevér” stb. feledhetetlen alakításai voltak.

Horváth Vince öseredeti tehetség. A Rákosi—Evva direkciónak szorgalmas, szerény művésze, a közönségnek pedig kedvence. Tömén-telen szerepeinek mindegyikében eredeti, önálló, öntudatos művészet nyilatkozott meg.

Szilágyi Béla és neje, Szilágyiné Vigh Róza, szintén oszlopai voltak a budai színháznak. Szilágyi a buffo-szerepekben szép hangjával, zenei képzettségével és természetes kedélyével s az operettek rendezésében szakavatottságával volt elsőrendű. Neje nagyon széphangu és alaku operette-énekesnő volt.

Bényei István szerelmes színész. „Szent István” tragédia Imre herceg szerepében tűnt föl. Az Országos Színészegyesület egyik létesítője. Ő eszközölte és kunyorálta ki a Színészegyesület palotájának ingyentelkét. Az Országos Színészegyesület létezése és fölvirágzása körül elévülhetetlen érdemei vannak.

Timár István, temperamentumos, szép tenorhangu, sokoldalú művész. Bonvivant, szerelmes, buffo, stb. Kassán Latabár szinigazgatóval együtt pályázott Bercsényivel.

Timár egy izben loholva siet hazafelé.

— Hová oly sietve, Pista? — kérdezte a vele szembejövő Bercsényi.

— Haza. Nagy munkában vagyok. Fordítok, fordítok.

— Mi a menykő! Te az irodalommal is foglalkozol? No, ezt eddig még nem tudtam. Gratulálok. Hát aztán mit vagy kit fordítasz? Göthét vagy Schillert?

— Ördögöt! A rokkomat fordítom. Nagyon keshedt a színe. A másik felére fordítom át.

Megjegyzendő, hogy Pista barátunk annak idejében kitünő vizsgálatot tett a szabómesterségből.

Együd István egyik legrokonszenvesebb, legkitünőbb tehetségű tagja volt a szintársulatnak. Nagy skálájú szerepkört töltött be. Legerősebb volt a szalonszerepekben. A társulat egyik tapintatos, szakavatott, nagytudású rendezőjét szerette benne. A színház bukása után Aradra, onnan félév múlva Debrecenbe, később a budapesti Népszínház megnyitásával, Rákosi Jenőhöz szerződött, s mint e műintézet tagja, aránylag fiatalon hunyt el.

Pártényi József kitünő parasztszínész és komikus. Márton csikósa „A csikós”-ban szintizta művészet, törülmetszett eredeti alakítás volt. Rákosi Jenő úgy őt, mint nejét, Csörzs Terézt, aki a legkiválóbb anyaszínésznek közé küzdötte magát, mindjárt a Népszínház keletkezésekor szerződött.

Dancz Nina szintén tagja volt a budai Népszínháznak. Szorgalmas, nagytehetségű művésznő. Később a vidék nagyobb városaiban drámai szende és szalonhős szerepekben elsőrendű helyet foglalt el.

Simonyi József „Dunanan apó” címszerepének páratlan kreálója. Magas, szikár termete és nagy intelligenciája sok szerepre predesztinálta. Nagyrajtai Zajtay Istvánját elismeréssel jutalmazta a közönség.

Vincze János, a kis Vincze, ahogy őt pályatársai nevezték, „Dunanan”-ban naiv, páratlan Patroklus. Szorgalmas, tehetséges, minden szerepét szóról-szóra megtanuló színész volt. Kedves, szeretetreméltó modoráért mindenki szerette. Mint a magyar királyi operaház egyik hasznavehető tagja halt meg.

Takács Adám apa- és jellemszínész és egyik drámai rendezője a szintársulatnak. Leánya, Takács Emes, dr Dermidor Imre volt szerelmes színész, jelenleg szabadkai ügyvéd neje, szintén tagja volt a szintársulatnak.

Dósa József, Beödy Gábor és Bihary József apa- és jellemszínészek. Az első Nagyváradon mint nyugalmazott színész, Beödy mint a budai Várszínház gondnoka, Bihary pedig Békésen mint református lekipásztor hunytak el.

A Szőlőssy nővérek a „Vasmegyei kettős” táncban tűntek fel s huzamos ideig tagjai voltak az intézetnek.

Vincze Józsefnek páratlan szép bassz hangja volt. A Kaczvinszky-féle híres férfigyessel külföldön járt. Egy izben Kőszeghy Károly, a Nemzeti Színház akkori opera-basszája, a Vigadóban egy hangversenyben működött. Kőszeghyt éneke után tapsviharral hívták. Mikor a taps lecsillapult, a terem egyik zugából hang hallatszott: „Brávó! Éljen!” A har egy oktávval mélyebb volt, mint Kőszeghy basszusa. Mindenki meglepetve tekintett arrafelé honnan jön ez a csodálatos szép mély hang Vincze Józsefé volt. Vincze neje mint kedve komika működött a Népszínháznál. Többek között ő volt „Az ördög pilulái” híres ezer évboszorkánya.

Szép József, Mátray Laura férje. Baritonista és népszimű-énekes. Hasznos, jóhang színész.

Vasvári Kovács József, a cigányok kántorok páratlan személyesítője. Allaga Géza „Szerelmes kántor” operette-jének címszerepében a darab végén járt kántortáncát rendezés kétszer-háromszor meg kellett ismételnie.

Virágh Gyula a legdiszkrétebb és legintelligensebb komikusok egyike. Stern Izákol, mely akkor népszerű darab volt, leginkább ő tartotta műsoron.

Szerdahelyi Nelli, Szerdahelyi Kálmánnak, a Nemzeti Színház nagy művészenek nővére. Ő volt „Dunanan apó” legelegánsabb varrőzlet-tulajdonosnője, Leokádia. Zenei tudományáról színészi körökben föl van jegyezve, hogy Kolozsvárt a karnagy egy izben hirtelen megbetegedvén, egy operai előadást próba nélkül dirigált végig.

Császár Imre, a Nemzeti Színház kiváló művészenek atyja. Elegáns alak, nagytudományú művész és rendező. Több darabot fordított. Korai elhunytával sokat veszített színésztünk.

Várhidy Sándor „Bem apó” látványos történeti szimű címszerepében aratott a budai szinkörben nagy sikereket. A Népszínház letűnése után a zágrábi nemzeti színház művezető-igazgatójának szerződött. Ott elvesztvén szemévilágát, nélkülözések közt halt meg.

Héberling Erzsébet szintén sokat ígérő, széphangu énekesnő volt. Fiatal, fejlődő korában ragadta el a halál.

Kocsisovszky Jusztin, azelőtt győri szinigazgató. Mint apaszínész hasznos tagja volt az intézetnek.

Egeni Elek és Pákozdy József voltak a sugók. Izsó Kálmán a legpontosabb és legpedánsabb ügyelő. Hahnel Károly pedig kartanító és a zenekarnak volt kiváló tagja. Gonda Ferenc a magyar királyi operaházhoz került, Toldy Ferenc mint ügyes segédszínész és kardalos működött a budai Népszínháznál, később a vidéken kedvelt szerelmes- és hős színész volt. A lipótmezei tébolydában fejezte be sokat hányattott életét.

Ha még megemlítem, hogy a színházi pénztáros Harmath Károly régi szinigazgató, Harmath Emma édesatyja volt, befejeztem visszaemlékezésemet.

A karszemélyzet és táncosnők neveit homály fűdi. Ezek nagy részéről ma már csak a temető halotti jegyzőkönyvei adhatnának felvilágosítást.

Nagy és diszes társaság volt, melyben elkalandoztam. Társaság, akik közül kettő: Blaha Lujza és Jászay Mari ma is fejedelemasszonyai sziművészetünknek. Kalandozásaim közepette visszaképzelttem magamat az ötven esztendő előtti időkre. Azt gondolám, virágos kertben, nyiladozó rózsák között járok. De csakhamar elszomorodtam. Láttam, hogy az ötven év előtti kert virágainak egy része elhervadt, kiszáradt, széthullott, másik részét pedig végleg elsöpörte az idők vihára.

Krecsányi Ignác.

Hajeltávolítás.

szépse apolás villám vibráció, arcmassa, pattanás, mi-
szer, szepők végre-es eltávolítása Gábor Aranka, ívek óta
annál intézében. VIII., Rákóczi-ut 26. Arhajak csak vil-
mal ürthető ki végre-esen mert a yökerek nőjei
annak a ór alatt. Ezen kezdésért és a ífele-összet
állunk. Intézetemnek kapható ya szer, mely per-
k alatt eltáv-ítja az arhajakat, természetesen csak ör-
d időre. Szerem kitűnő és ártalmat anszáza közism-ri
ír- arcfelhívó kré- 6 pender 5 kor ná. Levélkre válasz-
16114

ARGA JANCs
cs. és kir. udv. zárt társaság és int-
őtvősnél, Kolozsvár, Mátyás király tér 13.
őred, szalott gyári rak. Le-ujabb képesárja. yz. ingyen és bérn.
16172